KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/2058,

28. veebruar 2022,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 artikli 325bd lõikes 7 osutatud alternatiivse sisemudeli meetodi kohaseid likviidsusperioode käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, ([1]) eriti selle artikli 325bd lõike 7 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Üldmetoodika positsiooni riskiteguri määramiseks laia riskitegurite kategooriasse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd lõike 1 kohaldamisel peaks võimaldama krediidiasutustel ja investeerimisühingutel tuvastada laiad riskitegurite kategooriad ja laiad riskitegurite alamkategooriad, mis vastavad riskiteguris sisalduvatele riskidele, et määrata kindlaks selle asjakohane likviidsusperiood. Üldmetoodika peaks olema piisavalt üldine, et see oleks enamiku riskitegurite suhtes kohaldatav.

(2) Võttes arvesse teatavate riskitegurite eripära, sealhulgas selliste tegurite eripära, mis ei kuulu ühessegi määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabelis 2 esitatud laia riskitegurite kategooriasse, võib üldmetoodika anda krediidiasutustele ja investeerimisühingutele nende riskitegurite puhul erinevaid tulemusi, mis tähendaks ühtlustamise puudumist ja võimalikku õiguslikku arbitraaži. Seetõttu on vaja üldmetoodikat täiendada erieeskirjadega.

(3) Börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide päevase keskmise netokäibe suur maht on hea näitaja nende aluseks olevate valuutade likviidsuse kohta. Seepärast on asjakohane arvestada seda käibenäitajat, et määrata kindlaks, millised valuutad peaksid moodustama määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabelis 2 esitatud intressimäära riskiteguri laia kategooria kõige likviidsemate valuutade alamkategooria. Rahvusvaheliste Arvelduste Panga (BIS) iga kolme aasta järel korraldatav keskpangauuring börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide käibe kohta ([2]) on usaldusväärne statistikaallikas, et hinnata börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide käivet instrumentide ja valuutade kaupa. Sel põhjusel ja rahvusvaheliste tavadega kooskõla tagamiseks on asjakohane arvestada kõnealuse uuringu tulemusi, et määrata kindlaks valuutad, mis moodustavad kõige likviidsemate valuutade alamkategooria.

(4) Samamoodi on börsiväliste valuutatuletisinstrumentide päevase keskmise netokäibe suur maht hea näitaja nende aluseks olevate valuutapaaride likviidsuse kohta. Seepärast on asjakohane arvestada seda näitajat, et määrata kindlaks, millised valuutapaarid peaksid moodustama määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabelis 2 esitatud valuutariski teguri laia kategooria kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooria. BISi iga kolme aasta järel korraldatav keskpangauuring valuutatuletisinstrumentide käibe kohta ([3]) on usaldusväärne statistikaallikas, et hinnata börsiväliste valuutatuletisinstrumentide käivet instrumentide ja valuutade kaupa. Sel põhjusel ja rahvusvaheliste tavadega kooskõla tagamiseks on asjakohane arvestada kõnealuse uuringu tulemusi, et määrata kindlaks valuutapaarid, mis moodustavad kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooria.

([1]) ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

([2]) „Interest rate derivatives market turnover in 2019“ (intressimäära tuletisinstrumentide turu käive 2019. aastal), BISi iga kolme aasta järel korraldatav keskpangauuring (2019), rahandus- ja majandusosakond.

([3]) „Global foreign exchange market turnover in 2019“ (ülemaailmse valuutaturu käive 2019. aastal), BISi iga kolme aasta järel korraldatav keskpangauuring (2019), rahandus- ja majandusosakond.

(5) Võttes arvesse liidu aktsiaturgude mitmekesisust, on vaja absoluutset ja suhtelist künnist kombineerides paika panna väikese ja suure turukapitalisatsiooni määratlused, mida kohaldada aktsiahinna ja volatiilsuse alamkategooria puhul määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabeli 2 aktsiate riskitegurite laias kategoorias. Võttes arvesse vajadust tagada kooskõla rahvusvaheliste regulatiivsete standarditega, on asjakohane võtta absoluutse künnise aluseks Baseli pangajärelevalve komitee kehtestatud künnis ([4]). Võttes arvesse, et komisjoni rakendusmääruses (EL) 2016/1646 ([5]) on esitatud indeksite komponentide likviidsusel põhinev põhiindeksite loetelu, ning võttes arvesse, et selle loetelu koostamise metoodika põhineb turukapitalisatsioonil ja avalikkusele kuuluvatel aktsiatel ning minimaalse likviidsuskünnise tingimusel, on asjakohane kehtestada kooskõlas kõnealuse rakendusmäärusega suhteline künnis. Seepärast tuleks aktsiaid, mis kuuluvad rakendusmääruses (EL) 2016/1646 loetletud põhiindeksitesse, mille kõik komponendid on liidus noteeritud, käsitada suure turukapitalisatsiooniga aktsiatena ning kõiki muid aktsiaid tuleks käsitada väikese turukapitalisatsiooniga aktsiatena.

(6) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.

(7) Euroopa Pangandusjärelevalve on korraldanud avalikud konsultatsioonid käesoleva määruse aluseks olevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult, ([6])

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

Riskitegurite määramine

Artikkel 1

Üldmetoodika

1. Riskitegurite määramisel määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabeli 2 laiadesse riskitegurite kategooriatesse paigutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud iga riskiteguri kõige asjakohasemasse laia riskitegurite kategooriasse, võttes arvesse riskiteguriga hõlmatud riski laadi ja riskimõõtmise mudelis riskiteguri sisendina kasutatud andmeid.

Riskitegurite määramisel kõnealuse tabeli laiadesse riskitegurite alamkategooriatesse paigutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud riskiteguri vastava laia riskitegurite kategooria kõige asjakohasemasse laia riskitegurite alamkategooriasse, võttes arvesse riskiteguriga hõlmatud riski laadi ja riskimõõtmise mudelis riskiteguri sisendina kasutatud andmeid.

2. Lõike 1 kohaldamisel määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud riskiteguri, kui see laadilt ei vasta ühelegi määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabeli 2 laiale riskitegurite kategooriale, kõnealuse tabeli laia riskitegurite kategooriasse „Kaubad“ ja selle kategooria laia riskitegurite alamkategooriasse „Muud liigid“.

3. Lõike 1 kohaldamisel teevad krediidiasutused ja investeerimisühingud juhul, kui riskiteguri saaks määrata rohkem kui ühte laia riskitegurite kategooriasse või laia riskiteguri alamkategooriasse, kindlaks kõik need kategooriad ja alamkategooriad.

([4]) Tururiski miinimumkapitalinõuded, jaanuar 2019 (läbi vaadatud veebruaris 2019).

([5]) Komisjoni 13. septembri 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1646, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses põhiindeksite ja tunnustatud börsidega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (ELT L 245, 14.9.2016, lk 5).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

Laiade riskitegurite kategooriate või vastavate laiade riskitegurite alamkategooriate hulgas määratakse riskitegur sellesse laia riskitegurite kategooriasse ja vastavasse laia riskiteguri alamkategooriasse, millel on pikim likviidsusperiood.

Kui rohkem kui ühel laial riskitegurite kategoorial või vastaval laial riskiteguri alamkategoorial on ühesugune pikim likviidsusperiood, võib riskiteguri määrata ükskõik millisesse kõnealusesse laia riskitegurite kategooriasse või vastavasse laia riskiteguri alamkategooriasse.

Artikkel 2

Homogeensete indeksitega seotud instrumentide erimetoodika

1. Erandina artiklist 1 võib krediidiasutus või investeerimisühing juhul, kui ta esitab oma riskimõõtmise mudelis positsiooni homogeense indeksi instrumendis ühe riskitegurina, otsustada määrata riskiteguri kooskõlas lõikes 2 sätestatud metoodikaga.

Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „homogeenne indeks“ järgmise koosseisuga indeksit:

a) aktsiad või üksnes aktsiatest koosnevad muud indeksid;

b) võlakirjad või üksnes võlakirjadest koosnevad muud indeksid;

c) krediidiriski vahetustehingud või üksnes krediidiriski vahetustehingutest koosnevad muud indeksid;

d) kaubad või üksnes kaupadest koosnevad muud indeksid.

2. Kui lõike 1 kohaselt kasutatakse homogeense indeksiga seotud instrumendi modelleerimiseks ühte riskitegurit, võib krediidiasutus või investeerimisühing selle riskiteguri likviidsusperioodi kindlaks määrata järgmiselt:

a) krediidiasutus või investeerimisühing määrab riskiteguri määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabeli 2 laia riskitegurite kategooriasse, mis vastab homogeense indeksi koosseisu asjakohasele kategooriale;

b) krediidiasutus või investeerimisühing kohaldab artiklis 1 sätestatud üldmetoodikat iga homogeense indeksi komponendi suhtes eraldi, et määrata kindlaks nende asjakohased likviidsusperioodid;

c) krediidiasutus või investeerimisühing arvutab kooskõlas punktiga b kindlaks määratud likviidsusperioodide kaalutud keskmise iga komponendi osakaalu alusel indeksis;

d) homogeense indeksi modelleerimiseks kasutatud riskiteguri likviidsusperiood on indeksi komponentide alamkategooriate seast lühim likviidsusperiood, mis on punktis c osutatud kaalutud keskmisest suurem või sellega võrdne.

Punkti a kohaldamisel määratakse lõike 1 punktides b ja c osutatud koosseisuga homogeensete indeksitega seotud instrumendi riskitegur laia riskitegurite kategooriasse „Krediidimarginaali risk“.

Artikkel 3

Inflatsiooni, ühe valuuta ja eri valuutade alusriski tegurite erimetoodika

1. Erandina artiklist 1 määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud asjaomase valuuta inflatsiooniriski tegurid laia riskitegurite kategooriasse „Intressimäär“ ja selle valuuta laia riskitegurite alamkategooriasse.

2. Erandina artiklist 1 määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud ühe valuuta alusriski tegurid ja eri valuutade alusriski tegurid laia riskitegurite kategooriasse „Intressimäär“ ja selle valuuta laia riskitegurite alamkategooriasse, milles alus on nomineeritud.

Artikkel 4

Repo ja dividendi riskitegurite erimetoodika

1. Erandina artiklist 1 määravad krediidiasutused ja investeerimisühingud aktsia repomäärade ja dividendi riskitegurid laia riskitegurite kategooriasse „Aktsiad“.

2. Erandina artiklist 1 käsitatakse laia riskiteguri alamkategooria kindlaksmääramisel aktsia repomäärade ja dividendi riskitegureid selle aktsia volatiilsusele vastavate riskiteguritena.

2. PEATÜKK

Kõige likviidsemate valuutade alamkategooria kindlaksmääramine, kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooria kindlaksmääramine ning väikese ja suure turukapitalisatsiooni alamkategooriate määratlemine

Artikkel 5

Kõige likviidsemate valuutade alamkategooria

Valuutad, mis moodustavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabelis 2 esitatud intressimäära riskiteguri laia kategooria kõige likviidsemate valuutade alamkategooria, on loetletud käesoleva määruse I lisas.

Artikkel 6

Kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooria

Valuutapaarid, mis moodustavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabelis 2 esitatud valuuta riskiteguri laia kategooria kõige likviidsemate valuutapaaride alamkategooria, on loetletud käesoleva määruse II lisas.

Artikkel 7

Väikese ja suure turukapitalisatsiooni määratlus

1. Aktsiahinna ja määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bd tabelis 2 esitatud aktsiariski teguri laia kategooria volatiilsuse alamkategooria kohaldamisel peab suure turukapitalisatsiooniga aktsia vastama vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

a) aktsia turukapitalisatsioon on suurem kui 1,75 miljardit eurot;

b) aktsia kuulub ühte rakendusmääruse (EL) 2016/1646 I lisas sätestatud põhiindeksitest, mille kõik komponendid on liidus noteeritud.

2. Kõiki muid kui lõikes 1 osutatud aktsiaid, käsitatakse väikese turukapitalisatsiooniga aktsiatena.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. veebruar 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Artiklis 5 osutatud kõige likviidsemate valuutade loetelu

— Euro (EUR);

— USA dollar (USD);

— naelsterling (GBP);

— Jaapani jeen (JPY);

— Austraalia dollar (AUD);

— Rootsi kroon (SEK);

— Kanada dollar (CAD).

II LISA

Artiklis 6 osutatud valuutapaaride loetelu

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi valuutakoode:

EUR (euro), USD (USA dollar), JPY (Jaapani jeen), GBP (naelsterling), CHF (Šveitsi frank), CAD (Kanada dollar), MXN (Mehhiko peeso), CNY (Hiina jüaan), NZD (Uus-Meremaa dollar), RUB (Vene rubla), HKD (Hongkongi dollar), SGD (Singapuri dollar), TRY (Türgi liir), KRW (Lõuna-Korea vonn), SEK (Rootsi kroon), ZAR (Lõuna-Aafrika rand), INR (India ruupia), NOK (Norra kroon), BRL (Brasiilia reaal), AUD (Austraalia dollar), DKK (Taani kroon), BGN (Bulgaaria leev), HRK (Horvaatia kuna).

EUR/USD, EUR/JPY, EUR/GBP, EUR/CHF, EUR/CAD, EUR/MXN, EUR/CNY, EUR/NZD, EUR/RUB, EUR/HKD, EUR/SGD, EUR/TRY, EUR/KRW, EUR/SEK, EUR/ZAR, EUR/INR, EUR/NOK, EUR/BRL, EUR/AUD.

USD/JPY, USD/GBP, USD/AUD, USD/CAD, USD/CHF, USD/MXN, USD/CNY, USD/NZD, USD/RUB, USD/HKD, USD/SGD, USD/TRY, USD/KRW, USD/SEK, USD/ZAR, USD/INR, USD/NOK, USD/BRL, USD/DKK, USD/BGN, USD/HRK.

JPY/GBP, JPY/CAD, JPY/CHF, JPY/MXN, JPY/CNY, JPY/NZD, JPY/RUB, JPY/HKD, JPY/SGD, JPY/TRY, JPY/KRW, JPY/SEK, JPY/ZAR, JPY/INR, JPY/NOK, JPY/BRL, JPY/DKK, JPY/AUD, JPY/BGN, JPY/HRK.

GBP/AUD, GBP/CAD, GBP/CHF, GBP/MXN, GBP/CNY, GBP/NZD, GBP/RUB, GBP/HKD, GBP/SGD, GBP/TRY, GBP/KRW, GBP/SEK, GBP/ZAR, GBP/INR, GBP/NOK, GBP/BRL, GBP/DKK, GBP/BGN, GBP/HRK.

AUD/CAD, AUD/CHF, AUD/MXN, AUD/CNY, AUD/NZD, AUD/RUB, AUD/HKD, AUD/SGD, AUD/TRY, AUD/KRW, AUD/SEK, AUD/ZAR, AUD/INR, AUD/NOK, AUD/BRL.

CAD/CHF, CAD/MXN, CAD/CNY, CAD/NZD, CAD/RUB, CAD/HKD, CAD/SGD, CAD/TRY, CAD/KRW, CAD/SEK, CAD/ZAR, CAD/INR, CAD/NOK, CAD/BRL.

CHF/MXN, CHF/CNY, CHF/NZD, CHF/RUB, CHF/HKD, CHF/SGD, CHF/TRY, CHF/KRW, CHF/SEK, CHF/ZAR, CHF/INR, CHF/NOK, CHF/BRL, CHF/DKK, CHF/BGN, CHF/HRK.

MXN/CNY, MXN/NZD, MXN/RUB, MXN/HKD, MXN/SGD, MXN/TRY, MXN/KRW, MXN/SEK, MXN/ZAR, MXN/INR, MXN/NOK, MXN/BRL.

CNY/NZD, CNY/RUB, CNY/HKD, CNY/SGD, CNY/TRY, CNY/KRW, CNY/SEK, CNY/ZAR, CNY/INR, CNY/NOK, CNY/BRL.

NZD/RUB, NZD/HKD, NZD/SGD, NZD/TRY, NZD/KRW, NZD/SEK, NZD/ZAR, NZD/INR, NZD/NOK, NZD/BRL.

RUB/HKD, RUB/SGD, RUB/TRY, RUB/KRW, RUB/SEK, RUB/ZAR, RUB/INR, RUB/NOK, RUB/BRL.

HKD/SGD, HKD/TRY, HKD/KRW, HKD/SEK, HKD/ZAR, HKD/INR, HKD/NOK, HKD/BRL.

SGD/TRY, SGD/KRW, SGD/SEK, SGD/ZAR, SGD/INR, SGD/NOK, SGD/BRL.

TRY/KRW, TRY/SEK, TRY/ZAR, TRY/INR, TRY/NOK, TRY/BRL.

KRW/SEK, KRW/ZAR, KRW/INR, KRW/NOK, KRW/BRL.

SEK/ZAR, SEK/INR, SEK/NOK, SEK/BRL.

ZAR/INR, ZAR/NOK, ZAR/BRL.

INR/NOK, INR/BRL.

NOK/BRL.